

K.P.

Διαβάζοντας το πολύ καλό άρθρο του Άρη Χατζηστεφάνου «Γιατί το Ποτάμι είναι τόσο φιλοχουντικό;» μου προέκυψε ένα ερώτημα που μάλλον μου έχει δημιουργηθεί από την περίοδο 2010-12. Γιατί το 'μέτωπο λογικής' είναι τόσο κοντά στο φασισμό;

Αρχικά θα πρέπει με κάποιο τρόπο να καθορίσουμε τι ονομάζουμε σήμερα μέτωπο λογικής και γιατί αποτελεί κομμάτι που πρέπει να αναλυθεί σύγχρονα και ταυτόχρονα ιστορικά.

Έχει καμία σχέση με τον ορθολογισμό ή κάποιου τέτοιου είδους έκφραση;. Κάθε άλλο. Ο ορθολογισμός συνολικά ως φιλοσοφικό ρεύμα είχε στο κέντρο του τη γνώση και την ανάγκη μετατροπής των εμπειριών σε γνώση και μετέπειτα δράση. Αφαιρεί δηλαδή το κομμάτι της λογικής από την εμπειρία και την αίσθηση και το προβάλλει ως την απόλυτη αλήθεια. Η απόλυτη αλήθεια όμως πρέπει να έχει πάντα αντικειμενική βάση.

Εδώ προκύπτει η ουσιαστικότερη διαφορά με το 'μέτωπο λογικής'. Οι κατά καιρούς εκπρόσωποι αυτού του μετώπου θεωρούν ως βάση κουβέντας και απόλυτη αλήθεια την ανάγκη επικράτησης του καπιταλιστικού μοντέλου. Είναι όμως ορθολογική σκέψη ή με κάποιο τρόπο κοινή λογική η ύπαρξη αιτίας από τη μία και μαζικού πλούτου στα χέρια λίγων από την άλλη; Εδώ είναι και το ουσιαστικότερο στοιχείο που οδηγεί το μέτωπο αυτό σε φιλό-φασιστικές τάσεις. Είναι εκείνη η κατεύθυνση που αντιμετωπίζει τον καπιταλισμό ως την απόλυτη αλήθεια και άρα τη διάσωσή του ως το απόλυτο καθήκον. Αλήθεια με ποιον τρόπο?

Αυτή ήταν και η βάση ύπαρξης όλων των φασιστικών ρευμάτων που αναδύθηκαν στην ιστορία. Σκοπό είχαν με κάθε μέσο τη διάσωση του καπιταλιστικού συστήματος ακόμα και αν αυτό σημαίνει αίμα χιλιάδων ανθρώπων.

Ας δούμε όμως πότε εμφανίστηκε τα τελευταία χρόνια η 'φωνή της λογικής' στην ελληνική πολιτική σκηνή. Ήταν από το 2010 που πρώτα τη σκυτάλη πήρε το ΛΑΟΣ με την στήριξη του πρώτου μνημονίου ως την κοινή λογική για την διάσωση της πατρίδας. Όλοι θυμούνται άλλωστε την ρητορική του ΛΑΟΣ στη συνέχεια μέχρι και τη συγκυβέρνηση του 2012. Πρέπει να κάτσουμε όλοι μαζί σε κοινό μέτωπο να τα βρούμε. Αυτό επιτάσσει η κοινή λογική. Βέβαια αυτή η λογική πέρασε και στην άλλη μπάντα του πολιτικού συστήματος. Την 'αριστερά της ευθύνης' ως ο δεύτερος εκφραστής του μετώπου αυτού που εξηγούσε σαφώς πως ακόμα και αν υπάρχει τεράστια κοινωνική καταστροφή πρέπει πάση θυσία να επικρατήσει η 'κοινή λογική' και η απόλυτη αλήθεια της ανάγκης να συνεχιστεί ο 'ευρωπαϊκός δρόμος της χώρας'. Άλλωστε η ΔΗΜΑΡ είχε μέσα τις φωνές που από το 2012 έλεγαν για τη συμμετοχή της στη συγκυβέρνηση (Ψαριανός) ενώ ταυτόχρονα συναγελάζονταν με τα λογικά παιδιά του ΛΑΟΣ. Συνέχεια σε αυτό το μέτωπο έδωσε ο Σταύρος Θεοδωράκης. Ο δημοσιογράφος της διπλανής πόρτας με το σακίδιο στον ώμο και την βέσπα που μοιάζει να είναι λογικός άνθρωπος την ώρα που αναλύει την απόλυτη αλήθεια για την διάλυση των αφεντικών σε περίπτωση αύξησης του κατώτατου μισθού στο αστρονομικό ποσό των... 751€. Άλλωστε κάτι παρόμοιο δεν προσπάθησε να κάνει και η ΧΑ με τα γραφεία εύρεσης εργασίας μόνο για Έλληνες;. Ακόμα και αν ξεχάσουμε τους σκοπούς δημιουργίας του Ποταμιού και τους κύκλους που το έφεραν με τέτοια ένταση στην πολιτική ζωή, πρέπει να δούμε την πολιτική ταυτότητά του. Κάθε κίνηση που γίνεται από το πολιτικό σύστημα πρέπει πάση θυσία να στηρίζει τον βασικό πυλώνα του σημερινού συστήματος. Τα ΑΦΕΝΤΙΚΑ. Με αυτή την έννοια το Ποτάμι εκτιμά πως κάθε διαδήλωση και απεργία είναι σεβαστή αρκεί να μην πλήττει τα αφεντικά. Βέβαια ο σκοπός των απεργιών είναι στην πραγματικότητα ο αντίθετος. Θα πρέπει η χώρα να μείνει πάση θυσία στο ευρώ. Ακόμα και αν οι εργαζόμενοι ζουν

εξαθλιωμένοι με μισθούς πείνας και συνθήκες τριτοκοσμικές. Θα πρέπει να έχουμε δημοκρατία. Αλλά ως εκεί που να μην πειραχτεί ο εργασιακός μεσαίωνας που είναι αναγκαίος για την ύπαρξη και την αναπαραγωγή του κεφαλαίου σήμερα.

Δεν είναι άλλωστε τυχαία μια συγκεκριμένη θέση που φυσικά υιοθετεί και το Ποτάμι αλλά και το σύνολο των 'λογικών'. Η εκπαίδευση και δη η τριτοβάθμια πρέπει να είναι στην υπηρεσία της αγοράς (αγορά εννοούν τα αφεντικά για όποιον δεν το κατάλαβε). Δηλαδή να σπουδάζει και να εξειδικεύεται ο φοιτητής ώστε να εξυπηρετήσει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο το αφεντικό του. Να πληρώνει δηλαδή φόρους ο εργαζόμενος για να σπουδάσει ο φοιτητής ώστε να βγάλει περισσότερα λεφτά το αφεντικό. Καλό μου ακούγεται. Και μάλιστα πάει και παραπέρα. Να μην χρειαστεί καν το αφεντικό να τον εξειδικεύσει και άρα να χάσει κάποια λεφτά (Αφού έτσι και αλλιώς τα επόμενα χρόνια θα κερδίζει από αυτόν), αλλά να τον πληρώνουμε εμείς για να είναι έτοιμος.

Ακριβώς αυτή η βάση λογικής που διέπει όλο αυτό το μέτωπο είναι η πιο επικίνδυνη για τους εργαζόμενους και τη νεολαία. Είναι επικίνδυνο να θεωρηθεί ως αδιαπραγμάτευτη βάση συζήτησης στην ζωή η ανάγκη διάσωσης πάσης θυσία του κεφαλαίου. Αυτό είναι που οδηγεί σε πραγματικά ολοκληρωτικά καθεστώτα που την δύσκολη ώρα θα αναλάβουν τις πρωτοβουλίες συνέχισης του έργου της λογικής.

Ο Καπιταλισμός ως σύστημα δεν έχει αυτοσκοπό την Δημοκρατία. Κάθε άλλο. Η αστική δημοκρατία αποτελούσε πάντα ένα μέσο συνέχισης της κερδοφορίας του. Όσο η 'κοινή λογική' του επιτρέπει τη συνέχιση της κερδοφορίας χωρίς τανκς, ss κλπ δεν έχει λόγο να χρησιμοποιήσει άλλα μέσα. Αν αμφισβητηθεί τότε θα δούμε που οδηγεί στην πραγματικότητα η κοινή λογική.

Άλλωστε η κοινή λογική στην πραγματικότητα διαλύεται και μόνο με την ύπαρξη του καπιταλιστικού μοντέλου.

Ουτοπία είναι, λένε οι 'λογικοί', αυτά που προβάλλουν οι αντικαπιταλιστικές δυνάμεις. Αλλά δεν είναι ουτοπία την στιγμή που ο Νίκος Ορφανός και τα λοιπά παρατράγουδα βγάζουν selfie στο κοινοβούλιο και την ανεβάζουν σε δευτερόλεπτα στο ιντερνέτ, να λιποθυμούν παιδιά στα σχολεία. Είναι δηλαδή ουτοπία σε μια περίοδο αλματώδους ανάπτυξης της τεχνολογίας να μην υπάρχει φαί στα τραπέζια των εργαζόμενων. Είναι παράλογο να ζούμε όλοι αξιοπρεπώς και να μην υπάρχει αυτό το τεράστιο χάσμα ανάμεσα σε φτωχούς και πλούσιους. Είναι ουτοπία όταν παράγουμε κάτι να είναι στα δικά μας χέρια και όχι στο μεγάλο-αφεντικό που μας το αρπάζει από τα χέρια.

Σε όλα αυτά τα χαρακτηριστικά κρύβεται η φοβερή ομοιότητα της κοινής λογικής με το φασισμό ως ιδεολογία. Στην υπεράσπιση του αστικού συστήματος. Όπως είναι αναμενόμενο από τη στιγμή που εκκινεί στην ίδια βάση με διάφορες εκφάνσεις του πολιτικού λόγου θα έχει αρκετές φορές και κοινή κατάληξη. Είτε αυτό αφορά την επέμβαση του στρατού στους δρόμους σε καταστάσεις έντονων λαϊκών κινητοποιήσεων, είτε αυτό αφορά στην ανάγκη επιστράτευσης απεργών. Πάντα η ίδια εκκίνηση της απρόσκοπτης κερδοφορίας των πλουσίων έχει και την ίδια κατάληξη.

Με αυτή την έννοια ορθολογική είναι η σκέψη του μετώπου αν ,και μόνο αν, δεχθεί κανείς ως βάση συζήτησης τον καπιταλιστικό μονόδρομο της καταστροφής. Έχει όμως κανένας από εμάς λόγο να το κάνει αυτό; Μάλλον όχι. Έχουμε αντίθετα κάθε λόγο να αμφισβητήσουμε την λογική της εκμετάλλευσης ανθρώπου από άνθρωπο. Τη λογική που έχει ως κέντρο την κερδοφορία των λίγων και την επιβίωση (ή μη) των πολλών. Για αυτό το λόγο και είναι αναγκαία μια συνολική ιδεολογική επίθεση στο μέτωπο της λογικής που θα αλλάξει τη βάση της κουβέντας τοποθετώντας στο τραπέζι τις σύγχρονες ανάγκες του ανθρώπου. Που θα αντιλαμβάνεται πως μπορούμε να ζήσουμε καλύτερα. Πως η τεχνολογική ανάπτυξη είναι αναγκαία για την αύξηση του βιοτικού επιπέδου των πολλών, και όχι για την αύξηση της κερδοφορίας των λίγων.

Θέλει λοιπόν αγώνα, και με ιδεολογικά χαρακτηριστικά, που θα γυρίζουν το τραπέζι ανάποδα και θα βλέπουν ως αντικειμενικό αυτό που ορίζει η πλειοψηφία. Ας είμαστε ρεαλιστές λοιπόν ας κυνηγήσουμε το λογικό.